

# Gayak

ZABALBIDEEN

Ona emen, irakurle, igeri dan igandian Zabalbideko pelota-toki begikuan jokatu ziran jokaldijkak.

Bigafer malakuak: Begofa ta Balmaseda; Lezama ta Sabin-Etxia; Eran-beku ta Erandio-Goikua.

Lenengo malakuak, Otxandiano ta Mendexa.

Iralagoitia ta Lizaso, begoñafak, 21 eskuraldi egin ebezian; Balmasedako Abad anayak, 22.

Belasko ta Villanueva Bilbao'ko Sabin-Etxia'kuak, 13'ean gelditu ziran; Dafinbeitia ta Aretxaga lezamafak, oesta, 22'jan.

Urkitza ta Perez-Aramendi Eran-bekuak, 18 eskuraldi egin ebezian biftartian, Bagan eta Ortuondo Eran-dio-Goikua'k, 22 egin ebezian.

Eta azkenek, Mendexako Kortazar eta Bengoetxea 19 eskuraldiaren lagatara, otxandijotarafak, Egia ta Otalora kementsubak, 22'ra iger-egir ebe-

jokaldijk gogorak ikan ziran, bata zinak be.

→Gogor artian gogorak ikan zuzien afian luzia, bafa, azkenengus ikan zan: luzien luez, gogaikaria.

Mendexafak, Orozko'ko zekofak zezen-zelaira baxen ordongo za zala-pafatari buruka-landataru ziran, eta zofdzi jafalko eskuraldi irabazi. Bafa ez berez. Zugazpeko kerize atsegina etzanda egorria ez, pelotari zintzo, kementsu ta gogor erasota bafo. Otalora atzelari trebiaren besokadak, Otxandionoko untzegin zafen burdin-gorriaren ganera jausten ziran maludak bafo be gogorragoa ikan ziran. Bafa alferik. Beste leku baten jaustila burdinari senduena, bigundu, ta atxik gogorren bihindura lagako ebezian malukada areik, mendexafekin ekintzak lofatzik be ezeben isten gaitzaiotzaren ganian jausten ziran malukadana antza erakusten eusku-kuben.

Eten bako ekinak bigundutenez eztal-beki bafa, eztago. Eta otxandijotarafak eten bako ekinak be, bere ondoren, na ikan eban. 8 ta uts egozala, bederatzitza utz joka iminteko ustez Kortazar auferari arteziaz atara eutzen peletarai, eraso-aldi gogorak-egir ondoren, Ojalora kementsuak azkena emon eutsan, eta lenengo eskuraldiak irabazi.

Ondio be, bafa, mendexafak, Erefio-zafeko atzelari bafo be gogorago egozala. Eta uifengo eskuraldiak be euren-atzeko ikan zan.

Ekin eta ekin, bafa, eskuraldiak ba-kotxari, best, amar, amabost troien eta geyago iraunazaz, atsaldeko ordu bijetarako, amazortziak bardindutia jadixti eben.

Bigaren bardinaldia emeritzihakua ikan zan, bafa azkenengus be, beste fru eskuraldiak otxandijotarantzatzen bat ziran-eta.

Lan jokalariek egozari nekatuna, etenda. Gustiaren artian nekatubena, bafa, Mendexako Bengoetxea atzelari txalofagiak ikan zan.

22'garen eskuraldiak otxadijotarafak alde zenbatu zanian, an atara za txalotsuen ayartsuna, Otxandiono be ondo entzuno ebela-ta gagoz. Irehazi be egin eben. Olako jokaldi lutzak, bafa, bantzaketa gero ikusteko egoki-jauka dira. Jokaldi ederra ta ikuska-jauka bafa be bai.

Bere guria egin bedi, ba, donokian lez ludija be.

Uribitarte-taf Ibon.

# Ederto

Geure begi-begiko dan "Ekin"-ek, be, zertada bat emon dautse kestora lotza-gardukual. Ara asteroko eder ofen itzak:

"Demokrazia", askal, efi agintaritza edo gura dozun ori, irakurle, abo be-teko itza dozu, gero. Madrid-eko agintariak maite ei-dabe. Eta orein maite dabelako, Euzkadi-Erika Aldundietan, Diputazio-etaen "kestor" batzuk ken... ta beste batzuk jari dauskuak.

Aldundia, "nola ez daki?", efrki-ogasunen ardurea eukiteko dira, ogasunoko ondo zaintzeko. Eta ogasunak erikia-renak ba'dira, efrkiak berak bafo ez daku bere banakariak aututeko esku-biderik.

Lateriak beragandu egin gura dau al dauen gurtzia ta oles nol egifik ez-padua, efraki loftuko dantza gurea. Eta Gobernuak, berak, autu dauen gizonak, eska ona agertzeko baño ezpada be, exautsoe ezi aztunak ipiñak. Ez deritzau? Efraki, berak autu bafo leukez beretzako banakariak.

Noiz arte jasan beaf eta dogu au guzti au?"

# Jaupa barrija

Gurutze Deuneko Pantzeta Lekal-metxian, Begofa'rako maladibidai, bere Jaupa Barrija esango eta Zubietaraf. Adan-Sabin-Aba Pantzeskafak ilia onen 45'an, Andra-Mari egunian.

Leakmetxe ofetako Lekame - buru-tanaren lobla, dogu Arantzazutik datoren Jaupa bafi au. Bere aite-ama bitxi, Iraguen-daf Yon eta Zabalandi-koetxea, aitata-amamak, izango dira, eta euzkerazko txonitza egindo dau bertan Amunategi Aba entzutesuak.

Zelai-Aba, Arantzazutako eserilari bu-danak, lauunduko dautso bere gauza etzala laga.

# Euzkadi

## Euzkotar Umientzat Matalene'ren egitada txarra

Euzkotar Umientzat

Arritokieta

Amama, zion Matalene'k.

—Bai, ene arkumetxoa.

—Amama, gauza bat esan beaf ditzat.

—Esan ba, polit ofek.

—Bafa oso gauza txafa da.

—Esan, esan, maite txo ofek, bat dakizu amamak ilobatxoaren biotza ondo ezagutu oregula, antzifako denboran geu ere ilobatxoak izanduak gera ta, zeu bezelaxe.

—Amama, bai aldakizu nere alzpatxoak zer egin zion atzo nere andareari?

—Bai, bai, ondo dakit, erantzuten dio amamak ifibareka, anka bietatik eldu ta al zuan indafik aundiaketa, maya jo erauso.

—Amamatxo, burua erditib zion.

—Bai, ene arkumetxoa, ikusi nuan. Bafa zuk ondo dakizu, umeak ofela-ko gauza zer dagiten ez dalkielarik egin oit dituztela. Txikia baita zure alzpatxo!

—Bai dakit, bai, amama, bafa ori ta guzti ere atzo egun guztian neur aizpatxoan gozotatu egin nuan, eta gaur goizean...

—Gaur gozean? Zer egin dezu ba gaur goizean?

—Gaur goizean neur aizpatxo ase det.

Itz abek esanaz, Matalene'k bere burua eskuaz estall eta negafari eman zion.

—Nola ase dezu ba zeure aizpatxo? Zer egin dezu? Ez aldakizu ba infor aizpatxo izatea oben aundia danik?

—Bai, amama, bafa ara zer egin detan. Neskameari esan diot neukamengo diotako baxkaziora umeari, eta gero... ai ene amamatxo, nik egin detan gaiztakeria! Neskameak begiratzen ez zuan guztian, kutxariak artu esne sopak eta umearen espafetaraño eraramen nituan. Umeak, txorikume batzke bezel mokoa luzatzen zuan, bafa nik orduan kutxariaren kirtena sartzen nion auan! Gozean arrofaten utzi det ume gaxoa.

Neskameak naikoa lan izandu umeari lo eragiten. Bai ba, gose zan da ez zuan lorik egin nai. Bafa, izketan ez daki ta ezin esan ezer, eta ni pozik.

Noiz edo noiz loak artu duanean, juan naiz bere zeazka ondora. Ai, ene amamatxo! Ikuhi ba'zenduan ume gaxoa, matranean bera malkoak ditu, eta lege apon sotinka batean!

Au ikustean biotza erditib zait, andereari burua bezelaxe, eta ume gaitz bat naizela ikusi det, eta okerkeri aundi bat egin detala ezagutu ere bal.

Amamatxo, nik ezin aizpatxoari barkaziorik eskatu, ez du ezer ulertzentza. Bafa poz aundi bat berari ematea bururatu zait. Bai dakizu nolako begiak begiratzen dion nere andere aundiari. Ustei det poz galanta artuko leukeak baldin beral nai dion guztia egiteko utzik ba'nioke.

Pusku egingo dit, bafa ez zego ardurak. Eman egin bear diot esnaten danean, amama. Bafa auziek sofeko befa jantzi bear diot, edefagoa egon dedin. Nere aizpatxoak izango duan poza, amama, eta ni izango naizen zori-ontsua!

J. GIRARDIN.

## BASERRITARRAK

Kodañak, atxukaf, aizkorak, arantzadun alambria, eta burdinfezko saretikak erosu gura ba-dozubez, Bilbao'ko, Ribera txaidetako 19'ra, "El Candado", burdin-saloko ja-egixube.

## Deia

## Deun Joseba eguna

Urte gustietan lez Joseba egunian Otarantzera egin zan Artabeñen etxian.

Ta jakin dagixuen Bertan jazo zana, Beingo baten esango Dautsuet dan-dana.

Umiak esan eben Gaur aitzen eguna, Ospatu blafl dogu Kistafen antzera.

Ogetik jagi eta Lenengoko lana, Jaupa entzun, ta gero, Atze Gure Jauna.

Etxera eldu eta, Umlak aitari, "Zorionak aitatzu, Dopalitzuguz zur!"

Aitak dirautse ordez, Eskefak danor; Eta Joseba Deunak Zagitisen ontsi, Otoi-egin dayogun Josu Umlari.

Bazkaltzeko ordua Ein zaniar eldu, Amasaspi malkide Gintzazan alkarta.

Bazkari ugarija Napar arautxua, Ta ganetik akeita Txola ta txokofaz.

Bazkarija amaitu Zanagaz batian, Iru txistu-jotzalek Jo eben atian.

Au entzun ebenian Baruan ziranak, Esan eutsen eurari "Aufera mutiak!"

Asi zirian onek Tanbolina joten, Eta beste gustiak Dantzari jolastutene.

;A zan egun alaya! A alaifasuna!

Artaiben etxian Guk ian genunda.

Gustiak amaitu zan Ederto batian, Bafiro egiteko, Datofor urtian.

Txindor Kumia.

## Pakuppi EUZKADI

## Errijetatik

## MURELAGA

EUZKIL-IXENAK.—Ibabea ta erdi-ingeru da euren lenengo sendixa ixan ebela alabatxi bat, Bafenetea'tar Markel eta Elementeria'tar Kepe senaf-emazte gastiak eta ugutzan Garbiñe euzkel-ixen polita eutsen.

Aranburu'tar Polendife emakume abertzale zintzuak eta bere senar Ma-laxetxeria'tar Jon Imanol'ek ixan dabe euren bigafer semia eta ugaztaueran Koldobika euzkel-ixen begi-egia eutsen. Ata-ama bitxijkar Aranburu'tar Timota abertzale sutsuba eta Itza'tar Miren Domeke izan ziran.

Bafa ikaran-daf Eusebe eta Alberdi 'tar Simon, Bengoetxe'ko basetxeko senaf-emazte gastiak be euren alabatxu bafijari Josebe euzkel-ixen polita esasi dautse. Onen ata-ama bitxijkar Urkidi'tar Jon eta Josebe ixan ziran. Zorionak burasoa eta ata-ama bitxikidatza danior.

JAYOTZA.—Aberitzale zintzuza dan Landeta'tar Miren Domeke eta bere senaf Kareaga'tar Koldobika, Narea-benguak izan dabe euren lenengo sendixa alabatxu bat. Zorionak.

GEXORIK.—Efi onetako ziñegotzi eta aberitzale zintzuza dan Oma'rtar Joseba'ren emazte Garatea'tar Jakin-de gexorik aukeritzen da. Ainhait las-tearen satutia opa dautsagu.

ERIOTZA.—Kistaf on bateri jaokon legez Ikerun Deunak artuta Jau-naren besutetan il da Afate'a'tar Estepan, Arkoleko gixon. G. B. Atska-bietan lagundutene dautsegue beren sendixa danari.

## Ganurkulua.

## MAÑRIA

TXAUNBURU BARIA.—Gure Go-tzain aguigarriak, efi ontako txau-nburu Iturbe'tar Ixidor gernikaf abade-gastia egin dau. Abade jaun onek, lengo igande, amarafako mezan, efi-erriko etorlerako aguifa egifaz, berbaldi gozo, samur eta edera egin eban.

ZAU'RITUTA.—Lantegian eskuba zauritur arkitzen da Artebatzeta Permin, Gomuzio'ko Euzko-batzokiko arteskarri batzinkiztakua. Laster osatu.

MUS-TXAPELKETA.—Igora zan la-runbatean emon yakon azkena Gomuzio'ko batzokian aspalditxuban astan mus-txapelketare, Amatu-ondoren Goikoeita'tar Joseba txapeldun urten ziran. Eta ufen edo bigafer Zafabekia'tar Koldobika ta Onaindia'tar Andre. Euzko-jolas gustiak lez pozet amaya emon yakon.

"EUZKADI", ri.—Ila onen bederatzian Gomuzio'ko batzokiko Agate deunen taldia emon aizkera ibarneko EUZKADI'ren idazkolaren amar laufleko Euzko-Nekazarien aldeko apiderrako, bafa ezet ezer iku. Poztuko nintzake bafi ofegatik.

Zorionak jauna; eta ondo etorria eta ondo artua ikan befe...

Aingerua zerura. — Igande goxian igon zan zerura, Goi-fa'tar Josu-Bijotza ikundun mutlik polita. Goi-fa'tar Pirmen eta Goi-fa'tar Agate senaf-emazte aberkidien semetxua. Jaungoikuak zueran aingerua bat geyago.

JUAN-ETORIJA.—Bilbao'ra juan ziran Lete'a'tar Domeka ta Solaguren 'dat Ikerun Deunak eta Artetza'tar Terese ta Metzo'a'tar Terese Ixeke-iloak.

—Irastorta'tar Miren Begofa ta Gangotra'tar Sorre emakume zintzuak gariximako igande gustietan ona etorren yakuz. Gariximako igaroteko alagakalo "paragia" da ixan be...

EZTLIA.—Aurten, igaz bafo naikogitxagoz, Abua gozotzeko lain bafo ez Libria, amalau txakutu eta erdian salitzetan da.

TXIRINDULARIJA.—Igarorik Basakidua. — MENDARO

ERIOTZA.—Gaxo aldi baten ondo-rem elezakua eta azken-laguntza arto-ondoren jaunak Beraganatu du gure lagun maite zan Arrieta'tar Kepa, 26 urtean mutil gaztia. Bere eriotzak naigabetu gaitu aibat edifit (Goian bego) Sendikai lagunetan diegu aman-ordu onetan eta irakurle guziak otzera bana. Goiko Jaunari il danaren gogo-alde.

NASKALDIA.—Sevilla'ra egun batzuk igarotzen jaunak dira gure